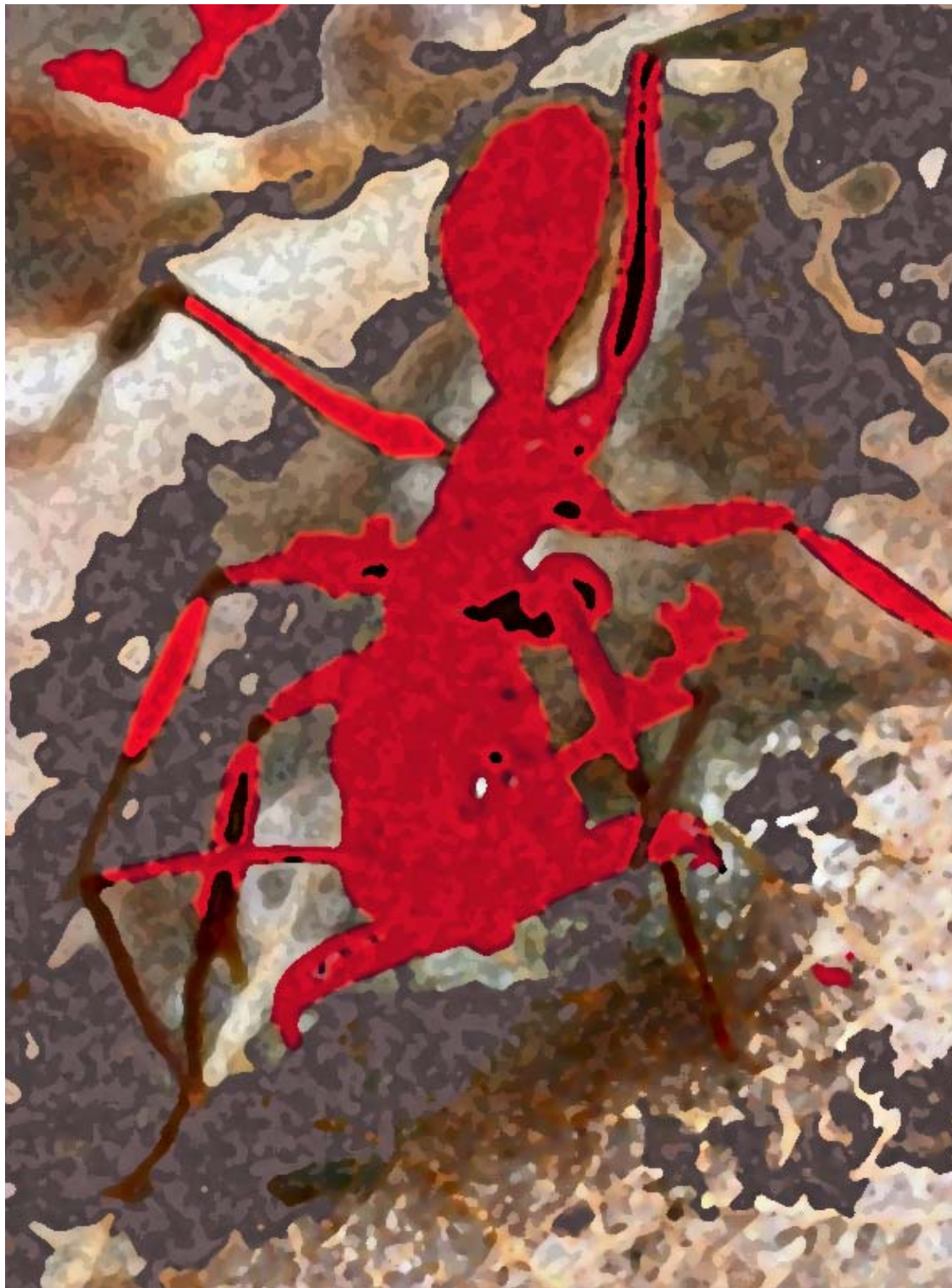

Lästid 20 minuter

De röda myrorna

Chell Johnson

© Läs en bok

– Jag har hört att general Osega befinner sig på platsen, sa mannen i den sönderrivna tropikdressen. Jag anhåller om ett personligt samtal med honom.

– Señor Thornton, sa översten utan att ta den fuktiga cigarettfimpen ur mungipan, jag måste säga att ni har stora pretentioner. Ni har hållit ett helt kompani i aktion, ni har tvingat två flygplan att med stora risker överflyga djungeln härs och tvärs i två veckors tid, innan vi äntligen fick tag på er. Ni har sedan på statens bekostnad legat på sjukhus i en vecka och när vi nu har fått er i stånd att kunna klara er själv begär ni dessutom att få ta general Osegas dyrbara tid i anspråk. Jag skulle tro att han för länge sen har fått nog av den här affären och helst ser att ni omedelbart sätter er i ett flygplan och försvinner från Ecuador.

– Jag insisterar på att få träffa general Osega.

Översten suckade resignerat och grep telefonen. Efter en kort men av allt att döma mycket innehållsrik harang på spanska lade han på luren.

– Generalen tar emot er om en halvtimme. Tyvärr kan jag inte hindra er från att träffa honom.

– Jag beklagar allt besvär jag åsamkat er, herr general.

– Inte alls, señor Thornton. Jag vill inte klandra er, även om jag inte förstår vad ni skulle in i sumpmarkerna att göra. Vi hade varnat er – det är den värsta vildmarken i hela Amazonas. Det var rena turen att ni blev räddad.

– Jag vet det..

– Å andra sidan skadar det inte att våra trupper för litet extra övning. Och kan republikens vänskapliga förbindelser med USA stärkas ytterligare genom aktioner som denna har jag inte något emot att amerikanska vetenskapsmän springer bort sig i djungeln. Amerikanska ambassadören har varit mycket välvillig sedan vi fann er.

– Jag är skyldig er stort tack.

– Glöm det... Ni är zoolog, eller hur? Specialist på myror?

– Jag, det stämmer. Känner ni till något om myror?

– Att de är obehagliga kryp, men eljest inte ett dyft. Och inte heller har jag någon lust att berika mina kunskaper på det området. Om ni inte har något emot det går vi över till hotellet och tar oss en drink. Den här gamla baracken är ingen trevlig omgivning precis och jag vill förstås gärna höra er berätta en del om er expedition, även om jag alltså inte är speciellt intresserad av myror.

– Det är en lång historia.

– Det förstår jag. Men vi har natten framför oss.

*

– Jag är glad att ni vill lyssna. Det är av stor vikt att jag får berätta det genast. Ni kommer förmodligen inte att tro mig och jag kan inte bevisa att jag talar sanning, men om jag berättar historien har jag åtminstone gjort vad jag kunnat.

– Jag är idel öra.

– Jag är specialist på myror, alltså. Myrmecolog, med ett fint ord. Jag vågar till och med påstå att jag är mycket framstående i det gebitet. Men det är sant att jag börjar bli till åren och kanske inte borde ge mig ut på sådana här strapatser längre. Den här gången var det dock absolut nödvändigt för mig att resa. Jag var i Amazonområdet för två år sedan och det var då jag gjorde en upptäckt, som hittills varit känd endast av mig själv och mina båda närmaste medarbetare, dr Paterson och dr Todd – de omkom båda i djungeln som ni vet. Vi var ute för att finna nya myrarter, som vi trodde existerade inom detta väldiga och ännu till stor del utforskade område. Och vi fann också en helt ny art av eterröda myror med mycket speciell form. De bodde i underjordiska kamrar och vi kom en dag rakt på ett sådant samhälle. Vi samlade ihop några myror för närmare undersökning och slog läger i närheten för att fortsätta forskandet nästa dag, men under natten blev vi helt enkelt överfallna av myrorna – det låter otroligt, men vi var på ett ögonblick omgivna av myriader myror och måste ta till flykten. Ni känner säkert till vandringsmyrorna, som i sällsynta fall drar fram i miljoner och förintar allt som

kommer i deras väg. Men detta var något annat: de här röda myrorna riktade sitt anfall uteslutande mot oss. Vi undkom genom att simma över en flod och lyckligtvis hade vi de flesta instrumenten i ett basläger långt därifrån. Allt vi hade på platsen måste vi emellertid lämna och det var med stora svårigheter vi kunde ta oss fram till lägret.

– Ni har otur med era expeditioner, dr Thornton, sa general Osaga med välvillig medömkan i rösten.

– Nej, general. Jag vill inte kalla det otur. Vi hade ändå gjort en enastående upptäckt den gången och min senaste expedition gav också, som ni snart ska få höra, oanade resultat, som kanske kan visa sig uppväga förlusten av två människoliv och mycken dyrbar utrustning. Jag måste, även om ni inte är intresserad av ämnet, kanske berätta litet om myror.

– Fortsätt, jag ska göra mitt bästa för att lyssna.

– När vi kom hem efter den första Amazonas-expeditionen var vi alla överens om att återvända dit, bättre utrustade. Vi förstod att vi hade att göra med en högst speciell myrart. Ni känner säkert till hur högt utvecklat ett myrsamhälle kan bli. Ta till exempel bladskärarmyrorna med deras underliga instinkter. Eller de myror som odlar svamp eller bedriver kreatursskötsel med bladlöss. Mycket har skrivits om dem. Under hela mitt liv som myrforskare har jag alltid sökt bevis för att myrorna skulle ha något som kunde liknas vid mänsklig intelligens, men hittills utan resultat. Det har alltid varit fråga om enbart instinkter och vanor utan någon påvisbar tankeför-

måga bakom. Vårt äventyr med de röda myrorna var emellertid något annat: myrorna hade alltså gått till anfall mot oss direkt och anfallet tycktes vara planerat.

– Planeringen var i så fall ganska dålig, eftersom de lät er undkomma, eller hur?

– Så kan man förstås se det, men det var ändå planerat. Alltnog: Vi återvände till samma trakt och i utrustningen hade vi nu också ett slags myrskyddsdräkt, som jag själv konstruerat: en tät overall av armerad plast, som påminde om en dykarutrustning och var förskräcklig att bära i hettan... jag hade inte klarat av att lösa ventilationen. Vi hade dessutom med oss ett slags befästning: en monterbar kub av tjock aluminiumplåt, som vi kunde få absolut tät. Den hade en rätt sinnrik och helt säker ventil för lufttillförseln, men för säkerhets skull också en liten syrgastub och en luftreningsanläggning. Och den hade observationsgluggar av pansarglas i alla fyra riktningarna. Vi hade provat fortet noga och funnit att man kunde vistas åtminstone en vecka i det. Det var förstås allt annat än bekvämt, bara omkring 3 gånger 3 meter stort. Men det var förvånansvärt lätt och kunde bäras av två man.

– Jag skulle gärna vilja se en ritning på det ”fortet”. Kan-ske det skulle vara något för våra djungelpatruller.

– Det ska jag ordna... Nåväl: Vi närmade oss de röda myrorna i våra skyddsdräkter och trots att vi helt och hållet överhöljdes av myror kunde vi nu tränga in ett stycke i deras territorium. Jag säger ”territorium” och jag ser att ni drar på

mun. Jag kan inte begära att ni ska tro mig, men jag ber er ändå försöka göra det, när jag nu säger att de röda myrnornas territorium omfattar omkring tio kvadratkilometer.

– Tio kvadratkilometer! utropade Osega. Menar ni att myrstacken omfattar tio kvadratkilometer! Men den måste ju ha setts från luften!

– Flygplan passerar sällan över just det här området. Dessutom: myrnornas samhälle kan inte ses från luften. Myrorna bor nämligen i underjordiska kamrar och marken är täckt av djungel, även om denna är glesare än vanligt.

– Jag befarar att ni försöker driva med mig, sa Osega. Men en god historia är en god historia och jag har alltid gillat folk med fantasi. Fortsätt!

– Vi gjorde rekognosceringsturer in i området under två dagar med utgångspunkt från i lägret på andra sidan floden. Myrorna tog sig aldrig över floden. Jag vet nu att de utan svårigheter kunde göra det, men förmodar att de föredrog att avvakta. För säkerhets skull hade vi grävt ett dike runt lägret och fyllt det med olja för att kunna skapa en vallgrav av eld om vi skulle bli anfallna. Också det var, som jag nu vet, en överflödigt åtgärd. Men vi ansåg att expeditionen var välutrustad och gjorde upp en plan för vidare forskning. Mina kamrater Paterson och Todd skulle ta vårt aluminiumfort med sig, tränga in mot centrum av myrlandet så långt som möjligt och stanna där högst en vecka. Under tiden skulle vi stå i ständig radiokontakt med varandra. Jag skulle ägna mig åt mikrosko-

piska studier av några röda myror.

Jag kanske först skulle tala om resultatet av mina studier. Jag vidtog alla säkerhetsåtgärder – myrorna kunde ju vara giftiga – och förvarade dem i en glaslåda. Jag upptäckte ganska snart att deras huvuden var osedvanligt stora och hade en hålighet, som mycket väl skulle kunna innehålla ett slags hjärna. Men innan jag närmare hann undersöka detta hände en del saker hos Paterson och Todd.

Allt gick först som beräknat. Mina kamrater trängde in i området, iklädda sina skyddsdräkter. De kunde inte ta sig särskilt långt in, kanske ungefär två kilometer. De monterade upp aluminiumfortet. De hade med sig proviant för en vecka och skulle med hjälp av kikare och fjärrmanövrerade telekameror studera vad som tilldrog sig på myrornas område. Fyra gånger om dagen sände de rapporter till mig. De två första dagarna hände ingenting anmärkningsvärt – det verkade som om myrornas hela liv tilldrog sig under marken. Men tredje dagen kom de plötsligt med en otrolig rapport: myrorna hade någon sorts flygplan.

– Flygmyror, sa Osega. Jag har sett sådana.

– Ja, men det här var inga flygmyror. Paterson och Todd hade sett en silverglänsande glob landa omkring 60 meter från aluminiumfortet och då de iakttog den i kikaren såg de hur den öppnades och hur en ström av röda myror försvann ur den ner i underjorden. Jag erkänner att jag själv först trodde att de skämtade. Men dagen därpå landade ytterligare en glob

närmare fortet. De uppskattade storleken till ungefär en tennisboll och räknade med att minst 300 myror kom ut ur den. De såg sedan glober landa flera gånger om dagen och det stod klart för oss att vi hade att göra med en myrcivilisation, som kommit lika långt eller kanske längre i utvecklingen än vår egen tekniska kultur.

*

En soldat kom in i baren och lämnade fram ett meddelande åt general Osega, som läste igenom det snabbt och sedan ilsket gav ordern:

– Säg åt er misslyckade överste att han får väl för guds skull försöka klara av någonting själv! – En myrcivilisation sa ni, señor Thornton. Ja, varför inte? Jag skulle vilja se vad för slags armé de håller sig med.

– De håller just nu på att massproducera atombomber.

– Bravo, Thornton! Nu överträffade ni er själv! Myr-atombomber! En briljant idé!

– Minns ni en mystisk explosion i Centralafrika för två år sedan?

– När ni säger det kommer jag ihåg att det var en del skrivelser om den. Många tyckte med rätta att det var olämpligt av fransmännen att prova atombomber där. Men fransmännen förnekade givetvis all inblandning.

– Och minns ni explosionerna i brasilianska Amazonas

för ett år sedan och i norra Canada samma dag?

– Den förstnämnda var bara lögn, det kan jag försäkra er. Den andra har jag aldrig hört talas om.

– Nej, det olyckliga var att båda dessa explosioner förblev oförklarade. Inga undersökningar kom till stånd, man menade att det kunde ha varit ansamlingar av sumpgas som fattat eld. Eller helt enkelt ovanligt kraftiga åsknedslag. Men efter smällen i Centralafrika gjorde man en alarmerande observation. Inom ett ganska stort område var radioaktiviteten skyhögt över det normala värdet. Jag är nu övertygad om att alla tre smällarna ingick i en serie atombombsexperiment, som de röda myrorna var sysselsatta med.

– Släpper de bomberna från de flygande tennisbollarna?

– Det är möjligt, men troligen har de också andra, större luftfarkoster.

– Som fotbollar. Flygande fotbollar. Men så små atombomber kan inte tillverkas. Det fordras en kritisk massa av uran för att en kärnreaktion skall komma igång.

– Det stämmer. Enligt vår teknik. Men myrorna, som arbetar med helt andra dimensioner, kan ha kommit på något annat sätt att åstadkomma en kärnsprängning. Jag kan tyvärr inte beskriva myrornas atombomber. Det är inte mitt fack och hittills har någon sådan aldrig påträffats. Men jag kan säga er att de också behärskar radiotekniken och att de känner till det mesta om oss människor.

– Säg nu inte också att ni har talat med dem!

– Nej. Men de talade med oss! Vi hade våra sändningar på bestämda tider, men en dag fick jag ett anrop helt oväntat på en annan tid. En mycket oklar metallisk röst, som jag dock kunde uppfatta, sade ungefär följande:

”Vi vet att ni människor är vetenskapsmän. Innan vi avlivar er vill vi bereda er nöjet att veta att ni är de första som kommit oss på spåren, trots att vi har studerat er i snart fyra årtusenden. Ni får därför också äran att bli de första människor på mer än 500 år, som dödas av oss. Vi har varit fullt beredda på att någon av er art förr eller senare skulle upptäcka oss. Naturligtvis förstår ni att vi inte kan tillåta att vår hemlighet blir känd förrän vi är helt beredda att erövra jorden.”

Jag anropade genast Paterson och Todd och frågade vad de menade med att slösa batteriström på sådant skoj. Men de var lika förvirrade som jag. De hade inte sänt någonting i radion, men de hade också hört den metalliska rösten.

– Talar myrorna engelska eller spanska? frågade generalen med ett tvetydigt leende.

– De talade engelska till oss. Men jag skulle tro att de även behärskar ert modersmål. För övrigt tror jag inte att de direkt talar – i stället har de nog konstruerat en sorts maskin, som kan återge mänskligt tal. Ni kanske skulle vilja höra min grundläggande teori om de röda myrorna?

– Gärna det. Jag har läst en del science fiction och den här historien hör inte till de sämsta.

*

– Jag förmodar att myrorna har kommit från den yttre rymden och landstigit i ett flygande tefat, sa general Osega. Eller kanske en flygande tennisboll.

– Det är givetvis möjligt. Men jag tror det inte. Jag tror de har funnits på jorden sedan livets uppkomst, i varje fall långt innan det fanns människor. När ni tänker på det, general Osega, står det då inte klart för er att det på jorden faktiskt existerar olika världar. Som vår värld och insekternas värld. Människan räknar sig som det högsta av däggdjuren. Men också hos insekterna har det skett en utveckling och den högsta graden är, enligt min mening, myrorna. Liksom människan utvecklades från en djurart, som också var en föregångare till aporna, kom en speciell myrart att bilda en särskild utvecklingsgren inom insektsvärlden och började för årtusenden, ja årmiljoner sedan en utveckling mot en civilisation. Det var de röda myrorna. De hade startat frammarschen långt före människorna och medan ännu medeltida mörker härskade i den mänskliga kulturen hade myrorna nått ungefär till den nivå, där vi nu står.

– En fascinerande men svårbegriplig teori. Varför har ingen tidigare sett de röda myrorna?

– Jag tror säkert att någon sett dem, men ingen har levt för att berätta det. Hela folkslag har faktiskt sett dem – och dukat under. Det fanns till exempel en indiankultur i Centralamerika, som plötsligt tycks ha försvunnit. Under en resa i

Guatemala studerade jag en gång några uråldriga hieroglyfer på ett par stenmonument. Jag minns att jag länge funderade över en sak: texten tycktes handla om myror – ja, röda myror. Indianerna hade kommit de röda myrorna på spåren och resultatet blev att de röda myrorna förintade hela folkstammen. Men allteftersom människorna förökade sig tillgrep myrorna en annan taktik. De ansåg sig ännu inte ha kommit tillräckligt långt för att ta upp striden mot människorna. De behövde egentligen bara en ytterst liten del av jordklotet för sin kolonisation – dittills. De sökte sig ner till den allra otillgängligaste delen av Amazonas, grävde ner sig där och fortsatte att utforma de förstörelseredskap de behövde för att göra jorden till en insektsvärld. På tio kvadratkilometer djungel fanns det gott om plats för en myrbefolkning, som med miljarder översteg människornas antal. De löste flygproblemet på ett sätt, som var sinnrikare än vår metod – jag tror att de genom en virvelgenerator kan skapa undertryck på ovansidan av en glob och övertryck på undersidan. De öppnade kolonier på flera ställen av jordklotet, alltid i otillgängliga trakter som det inre av Afrika eller norra Canada. De uppfann radion och studerade människorna genom att lyssna på deras radiosändningar och lära sig mänskliga språk. De kom atomkraften på spåren och ansåg sig därigenom ha funnit det avgörande vapnet för människornas förgörande. Men jag är säker på att de har många andra medel dessutom. Deras litenhet ger dem många fördelar. De är oemottagliga för de flesta bakterier och det

skulle inte förvåna mig om de tänker ta dem till hjälp i krigsföringen. Då de en gång är färdiga blir det en blixttattack och efter en vecka lär det finnas varken människor eller andra däggdjur kvar på jorden. Inga kräddjur heller, för den delen.

– Vad skulle de då ha för glädje av en sådan seger?

– De har bara ett mål för ögonen: att göra jorden till en insektsvärld. Och egentligen är det vi människor som startat kriget genom att bespruta dem med allehanda kemiska gifter.

– En spännande fantasi, det erkänner jag. Ni borde skicka den till en tidning. Men hur förklarar ni att myrorna ändå lät er undkomma?

– De tycks njuta av att se oss skräckslagna. Deras mystiska radiomeddelande visar det. Och naturligtvis blev vi rädda. Vi kom överens om att Paterson och Todd omedelbart skulle dra sig därifrån och lämna aluminiumfortet åt sitt öde. De meddelade mig i radion när de lämnade fortet, iklädda sina skyddskläder. Man sedan hörde jag inte mer från dem. Två timmar därefter såg jag att myrorna hade börjat ta sig över floden och bortåt tjugo silverglober landade plötsligt mitt i lägret. Jag satte eld på lägret och flydde. Det är mig en gåta hur jag kunde undkomma, men något tycktes klicka i deras planer. Resten vet ni själv...

– Vi hittade er mitt i sumpmarkerna, sa general Osega, och jag skall säga att det inte var mycket kvar av er. Men varför har ni berättat den här historien för mig? Jag hade nog bättre uppskattat att få höra era verkliga äventyr, även om de

inte är fullt så fantastiska.

– Jag måste försöka få er att tro på mig, sa Thornton. Myrområdet ligger inom er republik. Om inte myrorna stoppas snart kommer de att utrota allt mänskligt liv. Det är arméernas sak att finna ett sätt att förgöra dem.

– Jag kan inte skicka min armé att slå ihjäl myror. Även om jag trodde er historia skulle jag inte kunna göra det. Vi har inte så små kanoner. Men det här telegrammet jag fick för en stund sen är onekligen ett underligt sammanträffande..

– Vad sade det?

– Det kom från en utpost i söder, inte särskilt långt härifrån. De påstår sig ha blivit invaderade av röda myror.

Thornton bleknade:

– Det är mig de söker. Jag anade att jag inte skulle kunna undgå dem.

– Ta det nu lugnt, dr Thornton. Även om jag inte tror allt ni berättat lovar jag att sända en expedition till det område ni besökt. Vi bör i alla fall söka finna edra döda kamrater. Så mycket kan jag förresten tro som att vi har att göra med en onormal förökning av vandringsmyrorna. Men telegrammet från utposten bevisar ingenting – de har varit utsatta för vandringsmyror förr. Ta det med ro, dr Thornton. Jag förstår att edra upplevelser fått er ur gängorna. Låt oss tömma våra glas och gå till sängs.

De drack ur.

– Där! skrek Thornton..

Två röda myror pilade ner från bordet och försvann i en springa i golvet.

*

– Högst underligt, sa militärläkaren. Kan ha varit något slags förgiftning. Eller kanske hjärtförslamning. Men båda två! Jag har aldrig varit med om något liknande.

– De ramlade bara ner från sina stolar och blev liggande på golvet, sa översten. Dog knall och fall. Det måste vara den där amerikanske myrexperten som låg bakom. Han var galen, totalt galen..